

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **A. T.**, zast. Mgr. Lilianou Balašovou Vochalovou, advokátkou, se sídlem náměstí I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2008, č. j. 2 Az 26/2007 - 59,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2008, č. j. 2 Az 26/2007 - 59, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 7. 2007, č. j. OAM-188/LE-01-07-R2-2005, neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění rozhodnutí žalovaný konstatoval, že v průběhu správního řízení žalobkyně jako důvody žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že byla znásilněna, těžko se s tím vyrovnává, nemůže již ve vlasti žít a byla utiskována z národnostního důvodu. Žalovaný vycházel z tvrzení žalobkyně, že ke znásilnění došlo v květnu 2003 ze strany dvou příslušníků bezpečnostních složek, kteří navíc žalobkyni vyhrožovali. Oba však byli odsouzeni na čtyři roky do vězení, je tedy zřejmé, že ačkoliv se provinili příslušníci státní moci, kteří navíc žalobkyni vyhrožovali, jejich trestný čin byl oznámen, policie případ prošetřila a viníci byli po právu potrestáni. K vyhrožování ze strany příbuzných uvězněných milicionářů žalovaný poznamenal, že jde o soukromé osoby a nelze říct, že by státní moc jejich počínání tolerovala, protože žalobkyně ani její matka si na jejich činnost nestěžovaly. Žalovaný připustil, že příbuzní potrestaných policistů mohli těžit ze svého postavení a využít proti žalobkyni falešnou solidaritu kolegů potrestaných. Žalovaný poukázal na Zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv za rok 2006 - Kyrgyzstán, podle které v Kyrgyzstánu po „tulipánové revoluci“ probíhá reforma bezpečnostních složek

a i když v zemi stále dochází ke zneužívání úředních pravomocí, státní orgány vyvíjí tlak, aby se tak nedělo; provinilci jsou trestáni. Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že žalobkyně se v případě problémů s příbuznými potrestaných policistů bude moci dovolat spravedlnosti. Jejich činnost navíc podle žalovaného nesouvisela s rasou, národností, příslušností k sociální skupině nebo politickými názory žalobkyně, „šlo jim pouze o pomstu či zastrášení“. Žalovaný podotkl, že žalobkyně neuvedla žádné podrobnosti ani konkrétní případy národnostního útisku, v případě znásilnění se dovolala spravedlnosti. Podle názoru žalovaného nebyla žalobkyně pronásledována kvůli své národnosti, rase, náboženství, příslušnosti k sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů, proto jí neudělil azyl podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Žalovaný shledal, že žalobkyně nespĺňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 téhož zákona. Encefalopatii a pravostrannou parézu žalobkyně nepovažoval za důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu z humanitárních důvodů, neboť tento problém žalobkyni v jejím životě zásadně neomezuje a nevyžaduje akutní či trvalou léčbu v České republice. Ani znásilnění, které by žalobkyni mohlo potkat i v České republice, nemůže podle žalovaného vést automaticky k tomu, aby získala oprávnění k pobytu v jiné zemi. Žalovaný nezjistil při posuzování osobní situace žalobkyně důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný neshledal ani důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b téhož zákona.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu ze dne 31. 7. 2007, kterou podáním datovaným dnem 27. 6. 2007, doručeným soudu dne 10. 8. 2007, doplnila.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 7. 2. 2008, č. j. 2 Az 26/2007 - 59, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění soud předeslal, že doplnění žaloby, které soudu došlo dne 10. 8. 2007, obsahuje nesmyslné datum a nebylo podepsáno žalobkyní; ta je podepsala až po výzvě soudu a po lhůtě k podání žaloby. Soud dále uvedl, že žalovaný na základě rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2007, sp. zn. 48 Az 8/2007, jímž bylo zrušeno předchozí rozhodnutí o neudělení azylu žalobkyni, doplnil správní řízení informacemi o zemi původu. Městský soud v Praze poukázal na rozhodnutí Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie v Ústí nad Labem ze dne 24. 2. 2005, kterým bylo žalobkyni uloženo správní vyhoštění na dobu tří let z důvodů pobytu na území České republiky bez platných dokladů a ilegální cesty do Německa. Soud odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Azs 138/2004 a konstatoval, že potřeba legalizace pobytu na území České republiky není zákonným důvodem pro udělení azylu. S odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 3/2003 soud doplnil, že „v řízení o azyl je rozhodující pro jeho posouzení jednak naplnění zákonných podmínek, jednak uváděné důvody žadatelem, že v žádosti k pohovoru nebo jiných podáních, které činil do vydání správního rozhodnutí“. Žalobkyně požádala o udělení azylu dne 4. 3. 2005 poté, co jí bylo dne 24. 2. 2005 uděleno správní vyhoštění; v žádosti uvedla, že v květnu roku 2003 byla znásilněna a viníci byli potrestáni, přesto se bojí, neboť se od své matky dozvěděla, že jí příbuzní viníků vyhrožovali. Na toto vyhrožování žalobkyně stížnost příslušnému státnímu orgánu nepodala. Při pohovoru k žádosti o udělení azylu žalobkyně uvedla, že v zemi původu neměla žádné problémy týkající se rasy, náboženského vyznání, národnosti, ani problémy se státními orgány, soudy, policií nebo armádou, proto soud považoval její tvrzení o utiskování z důvodu národnosti za účelové. Znásilnění žalobkyně nebylo podle soudu podmíněno její národností, na vyhrožování ze strany příslušníků policie, si žalobkyně nikde nestěžovala. Znásilnění označil soud za jednání zavrženého, k němuž však může dojít v jakémkoli státu. Toto kriminální jednání bylo státními orgány Kyrgyzstánu prošetřeno, viníci zjištěni a odsouzeni. Soud dále konstatoval: „Jedná se tedy o kriminální jednání, které nemělo charakter pronásledování, z tohoto důvodu žalobkyně nespĺňuje podmínky pro udělení azylu dle ustanovení § 12, písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., neboť žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno učinit hodnověrný závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod.“ Žalobkyně podle soudu nespĺňuje ani podmínky pro udělení

azyly podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť vyhrůžky, o kterých věděla pouze od své matky a které nedokázala přesně specifikovat, nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, i když se znásilnění dopustili policisté. Následné vyhrožování ze strany těchto policistů označil soud za zastrašování a snahu odradit žalobkyni od nahlášení jejich trestné činnosti. Soud podotkl, že žalobkyně toto vyhrožování, ani vyhrožování příbuzných těchto osob neoznámila příslušným orgánům a nesnažila se u nich získat ochranu. Znásilnění žalobkyně podle soudu nikterak nesouviselo s její rasou, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo s jejími politickými názory. Ani diskriminace, kterou žalobkyně při podání žádosti o azyl nebyla schopna blíže specifikovat, nemá charakter pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Soud dále citoval ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Kyrgyzstánu za rok 2006, že představitelé Ujgurů během roku 2006 nehlásili žádné případy diskriminace ujgurského obyvatelstva a že po „tulipánové revoluci“ dochází k reformě bezpečnostních složek, aby nebyla porušována lidská práva a případní porušitelé byli trestáni; snaha zabránit zneužívání pravomoci ze strany bezpečnostních složek je jednou z priorit kyrgyzské vlády, žalobkyně se proto v případě problémů může dovolat spravedlnosti. Jednání příbuzných potrestaných policistů nesouviselo s rasou žalobkyně, její národností, příslušností k určité sociální skupině nebo s jejími politickými názory; šlo jen o pomstu a zastrašení, přesto se žalobkyně neobrátila na státní orgány se žádostí o pomoc. Soud doplnil, že trestný čin znásilnění je pro žalobkyni stresující, žalobkyně nicméně i poté s rodinou nadále žila ve městě Talas. Soud uzavřel, že žalobkyně nespĺňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť nebylo hodnověrným způsobem prokázáno, že žalobkyně má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Násilí, ke kterému došlo v květnu roku 2003 je obecným kriminálním činem, který není vázán pouze na území Kyrgyzstánu a na národnost žalobkyně; navíc po znásilnění se žalobkyně v Kyrgyzstánu spravedlnosti dovolala, trestný čin byl vyšetřen a viníci byli potrestáni. Žalobkyně dále nespĺňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, neboť nikomu z jejích rodinných příslušníků uvedených v § 13 odst. 2 tohoto zákona nebyl udělen azyl podle § 12 či § 14 zákona. Žalobkyně též nespĺňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, neboť její onemocnění se léčbě nepodrobuje a její zdravotní stav nevyžaduje akutní léčbu na území České republiky. Důvodem hodným zvláštního zřetele není ani znásilnění žalobkyně; *„i když se jedná o zavrženímhodnou a jistě traumatizující událost, nemůže sama o sobě automaticky vést k tomu, aby získala trvalý pobyt v jiné zemi“*. Soud podotkl, že na území Kyrgyzstánu působí nevládní organizace, které poskytují obětem domácího násilí včetně znásilnění služby zahrnující právní, lékařskou a psychologickou pomoc; existují krizové telefonické linky, možnosti ubytování a programová prevence. Soud shledal, že *„na základě této osobní situace žalobkyně kdy mezi trestným činem znásilnění a opuštěním Kyrgystán uplynula doba delší 1,5 roku a za situace, kdy viníci trestního činu byli odhaleni a potrestáni není ještě důvodem vhodným zvláštního zřetele pro udělení azylu dle ustanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb.“*. Podle soudu nejsou splněny podmínky ani pro udělení dodatkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť nebyly hodnověrným způsobem prokázány odůvodněné obavy v případě vrácení do Kyrgyzstánu, návratem není ohrožen život nebo svoboda žalobkyně z důvodu její rasy, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení. Soud zopakoval, že žalobkyně na území Kyrgyzstánu neměla problémy se státními orgány, soudy, policií, úřady nebo armádou, proto se její tvrzení o údajném utiskování jeví nevěrohodné. Žalobkyně nespĺňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, neboť nikomu z členů její rodiny nebyla udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu. Z těchto důvodů soud žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Nesouhlasila s tím, jak se soud vypořádal s doplněním žaloby, mylně uvedené datum na doplnění není důvodem pro jeho nepřijetí, soud měl k opravě tohoto nedostatku vyzvat a k doplnění žaloby přihlížet. Stěžovatelka zdůraznila, že všechny skutečnosti, které v průběhu správního řízení popsala, se odehrály v době, kdy jí bylo 15 - 16 let, mnoho věcí jí ani matka neřekla. Stěžovatelka namítala, že žalovaný nepřizpůsobil své dotazy jejímu věku. Žalovaný měl také možnost předvolat stěžovatelku k doplňkovému pohovoru a zeptat se jí na skutečnosti, které podle jeho názoru dostatečně nespécifikovala. Stěžovatelka poukázala na to, že podle zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA, z níž žalovaný citoval, že představitelé Ujgurů nehlásili během roku 2006 žádné případy diskriminace, dochází k diskriminaci etnických menšin. Vláda podle stěžovatelky i přes reformu státní správy nedokáže důsledně chránit lidská práva, především práva žen. Stěžovatelka podotkla, že pokud existují ze stejného zdroje rozporné informace, je povinností správního orgánu opatřit si informace z jiného zdroje. Namítala, že bylo povinností žalovaného zjistit faktický stav v zemi jejího původu a její reálnou možnost domoci se svých práv. Žalovaný přitom zcela pominul tu část zprávy, podle které orgány nejsou schopny důsledně chránit lidská práva a práva žen. Stěžovatelka dále žalovanému vytýkala absenci aktuálních informací o zemi původu a informací, které se věnují situaci znásilněných žen v Kyrgyzstánu. Poukázala na otevřenou diskriminaci žen a vysoký podíl domácího násilí na celkové trestné činnosti. Z těchto důvodů stěžovatelka nesouhlasila se způsobem, jak soud i žalovaný posoudil možnost jejího návratu do země původu. Stěžovatelka dále namítala, že soud ani správní orgán nehodnotily její encefalopatii s pravostrannou parézou ve vztahu k návratu do země původu, možnosti léčby a dostupnosti lékařské péče v zemi původu. Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 3. 6. 2008, č. j. 2 Az 26/2007 - 87, ustanovil zástupkyni stěžovatelky pro řízení o kasační stížnosti Mgr. Lilianu Balašovou Vochalovou, advokátku.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; zkoumal při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.].

Podle § 109 odst. 3 s. ř. s. Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

V projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že řízení vedené u Městského soudu v Praze bylo zatíženo zásadní vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., která měla za následek nezákonnost napadeného rozsudku, který je sám o sobě jen velmi obtížně srozumitelný.

Nejvyšší správní soud předesílá, že soudní řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou, která se projevuje tím, že řízení nemůže být vedeno bez návrhu (resp. zahajuje se pouze na návrh - srov. § 32 s. ř. s.) a soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumává napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (srov. § 75 odst. 2 s. ř. s.).

Zmíněná dispoziční zásada je však v některých případech prolomena; soudní řád správní výslovně umožňuje v § 76 odst. 2 s. ř. s. i bez návrhu (tj. při absenci příslušného žalobního bodu) konstatovat nicotnost rozhodnutí správního orgánu. Judikatura správních soudů pak dovodila další případy prolomení dispoziční zásady, a to především nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a dále procesní vady uvedené v § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., které brání přezkoumání správního rozhodnutí v mezích žalobních bodů.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, *jestliže účastník v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nenamítá vady řízení uvedené v ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., soud přihlídně z úřední povinnosti k existenci takových vad jen za předpokladu, že jsou bez dalšího patrné ze správního spisu a zároveň se jedná o vady takového charakteru a takové míry závažnosti, že brání přezkoumání napadeného rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2003, č. j. 2 Azs 23/2003 - 39, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 272/2004, www.nssoud.cz, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2006, č. j. 3 As 5/2003 - 107, www.nssoud.cz, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č. j. 3 Afs 19/2004 - 92, www.nssoud.cz).

Z judikatury Ústavního soudu, která se týká uplatňování dispoziční zásady ve správním soudnictví a jejích mezí, Nejvyšší správní soud poukazuje především na nálezy pléna Ústavního soudu ze dne 27. června 2000, sp. zn. Pl. ÚS 12/99, podle kterého *správní soudnictví je založeno na zásadě, že správní soud z vlastní iniciativy nepřezkoumává správní rozhodnutí nad rámec vymezený žalobcem a nenabrazuje žalobcovu iniciativu. ... Uvedená omezení a specifický proces nastolují otázku, zda jsou jednotlivé i ve svých souvislostech ústavně akceptovatelné a podřaditelné pod požadavek vyplývající z čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), tj. že u nezávislého a nestranného soudu je nezbytné se svých práv domáhat stanoveným způsobem. Především pak je v této souvislosti třeba odpovědět na otázku, zda se „dispoziční zásada“ v některých případech prolamuje, zejména zda soud musí k něčemu, a pokud ano, k čemu, přihlídnout, i když to žalobce nenamítá - tedy ex officio. Z komentáře a judikatury k § 250h o. s. ř. vyplývá, že není pochyb o nutnosti takového zásahu soudu u správních aktů nulitních. Připouští se však, a Ústavní soud tento názor sdílí, že není tak zcela jasno, co má být za takové akty považováno. Komentář k o. s. ř. připouští, že praxe bude nacházet i další otázky, k nimž budou muset správní soudy přihlídnout z moci úřední, a že nejde ani tak o principiální nemožnost zkoumat správní rozhodnutí nad rámec vymezený žalobcem, jako spíše o správné a stabilní stanovení okruhu otázek důležitých pro rozhodnutí, ke kterým soud musí přihlídnout, i když to žalobce nenamítá. Také tento názor Ústavní soud sdílí a pouze považuje za potřebné připomenout, že každé ustanovení, které tím, že formalizuje řízení ve správním soudnictví, stanoví de facto meze přístupu k soudu, tedy meze jednoho ze základních ústavních práv - práva na soudní ochranu. Všechna taková ustanovení ... je proto nezbytné vykládat v duchu čl. 4 odst. 4 Listiny, tedy při aplikaci takových ustanovení šetřit podstatu a smysl základních práv a svobod. Jinak řečeno, existuje nepochybně více situací, nežli jen nulita správního aktu, které bude muset vzít správní soud na zřetel i bez návrhu, resp. na základě pozdního upozornění, tedy ex officio, nebo spíše, lépe vyjádřeno - ex aequo et bono. Ústavní soud předpokládá, že v naznačeném směru se bude judikatura správních soudů vyvíjet.*

Citovaný nálezy nachází svůj odraz i v aktuální judikatuře Ústavního soudu: v nálezu ze dne 2. 3. 2009, sp. zn. IV. ÚS 816/07, byl použit i na řízení vedené podle soudního řádu správního a v nálezu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07, Ústavní soud dokonce uvedl, že *správní soudnictví není postaveno na projednací, ale vyšetřovací zásadě.*

Vycházejí z těchto judikátů, Nejvyšší správní soud konstatuje, že nerespektování závazného právního názoru vysloveného ve zrušujícím rozsudku krajského soudu představuje natolik závažné porušení procesních předpisů správním orgánem [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], že k němu soud musí přihlídnout i bez námítky. Opačný přístup by znamenal nepřípustnou erozi významu závazného právního názoru, jehož dodržení by soud bez příslušného žalobního bodu

vůbec nemohl zkoumat. Ve prospěch přezkoumání dodržení závazného právního názoru z úřední povinnosti svědčí i zásady procesní ekonomie, rychlosti a efektivnosti soudního přezkumu správních rozhodnutí: jsou-li splněny podmínky řízení a podání nevykazuje vady, soud nejprve posoudí, zda správní orgán respektoval v dané věci vyslovený závazný právní názor, a při negativním zjištění přistoupí bez dalšího ke kasaci napadeného rozhodnutí. Řízení tak bude rychlejší, hospodárnější a efektivnější.

V projednávané věci takto Městský soud v Praze nepostupoval, čímž zatížil své řízení zásadní vadou. Tato vada spočívala právě v tom, že Městský soud v Praze vůbec nezkoumal, zda žalovaný v řízení, které následovalo po zrušení jeho předchozího rozhodnutí rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2007, č. j. 48 Az 8/2007 - 35, respektoval právní názor v tomto rozsudku vyslovený, jímž byl podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán. Městský soud v Praze totiž pouze konstatoval, že žalovaný na základě tohoto zrušujícího rozsudku doplnil informace o zemi původu, aniž ovšem soud zjišťoval, zda toto Krajský soud v Praze žalovanému uložil, resp. zda jej nezavázal i něčím dalším.

Stěžovatelka sice v textu žaloby, ani v jejím doplnění, výslovně nenamítala, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor vyslovený v předchozím zrušujícím rozsudku krajského soudu, Městský soud v Praze byl nicméně povinen tuto skutečnost zkoumat ex officio.

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že pokud by Městský soud v Praze shora popsáním způsobem postupoval, zjistil by, že žalobou napadené rozhodnutí navzdory závaznému právnímu názoru Krajského soudu v Praze opětovně vychází z argumentu, že stěžovatelka ani její matka si na vyhrožování ze strany příbuzných uvězněných milicionářů nikde nestěžovaly, a proto podle žalovaného nelze říct, že by státní moc jejich počinání tolerovala.

Zmíněný rozsudek Krajského soudu v Praze naopak ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2007, č. j. 4 Azs 146/2006 - 100, www.nssoud.cz, uvádí, že jednání policistů nepovažuje za jednání soukromých osob, výhrůžky ze strany příbuzných těchto policistů spadají pod pojem jednání soukromých osob, nicméně nelze při skutkovém stavu zjištěném žalovaným vycházet z toho, že toto jednání nemůže být přičítáno státu. Rovněž k otázce existence skutečností zakládajících překážky vycestování Krajský soud v Praze uvedl, že vyhrožování ze strany policistů a jejich příbuzných bez dalšího nelze považovat za jednání soukromých osob, které není přičitatelné státním orgánům Kyrgyzstánu.

Jako vodítko pro interpretaci rozsudku Krajského soudu v Praze mohl žalovanému sloužit uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 146/2006 - 100, ze dne 28. 2. 2007, podle kterého *pokud ze zpráv o zemi původu žadatele o azyl vyplývá, že menšina, jejímž je žadatel příslušníkem, je terčem diskriminace a pronásledování ze strany úřadů a policie, nemůže jako důvod pro neudělení azylu obstát argument, že žadatel o azyl v zemi původu tyto orgány nepožádal o pomoc a nevyčerpal tak veškeré právní prostředky, které mu k ochraně jeho práv poskytuje právní řád státu jeho původu*. Taková je podle názoru Nejvyššího správního soudu formulovaného v citovaném rozsudku mimo jiné i situace Ujgurů v Kyrgyzstánu.

Ze shora uvedeného je zřejmé, že Městský soud v Praze měl napadené správní rozhodnutí zrušit, neboť žalovaný nerespektoval závazný právní názor Krajského soudu v Praze a znovu se dopustil pochybení, jež mu bylo vytýkáno Nejvyšším správním soudem a poté i soudem krajským. Ostatně i sám Městský soud v Praze v napadeném rozsudku opakovaně nesprávně argumentoval tím, že žalobkyně stížnost na vyhrožování nepodala, vyhrožování neoznámila a nesnažila se získat ochranu u příslušných orgánů země původu.

Vzhledem k tomu, že Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí pro nerespektování závazného právního názoru nezrušil, je řízení, které vedl, stíženo vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., jež způsobila nezákonnost napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 7. 2. 2008, č. j. 2 Az 26/2007 - 59, podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Výše popsané vady byly natolik závažné, že k nim kasační soud musel přihlídnout z úřední povinnosti. Za dané procesní situace se Nejvyšší správní soud nezabýval jednotlivými kasačními námitkami. Na okraj jen doplňuje, že napadený rozsudek Městského soudu v Praze je velmi obtížně uchopitelný, není z něj ani zřejmé, zda se soud zabýval námitkami stěžovatelky uplatněnými v doplnění žaloby či nikoliv. Argument soudu, že stěžovatelka doplnění žaloby podepsala až po lhůtě k podání žaloby, byť nevyústil v žádný závěr, je typickým příkladem přepjatého formalismu a jako takový nemůže v právním státě obstát.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s., *zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.* Na Městském soudu v Praze nyní bude, aby žalobou napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení, neboť žalovaný nerespektoval závazný právní názor vyslovený v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 24. 4. 2007, č. j. 48 Az 8/2007 - 35. Městský soud v Praze současně žalovaného zaváže, aby v projednávané věci již nevycházel z toho, že si stěžovatelka v zemi původu nestěžovala, a tím nevyčerpala všechny dostupné prostředky k ochraně svých práv.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s. Městský soud v Praze, který současně též přizná ustanovené zástupkyni stěžovatele odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2009

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu